

SCIENCE, WORLDVIEW AND MODERN YOUTH

Proceedings of the XXXI International Scientific and Practical Conference

San Francisco, USA
August 08 – 11, 2023

ОСОБЛИВОСТІ ПЕРЕБІГУ МОЗКОВИХ ІНСУЛЬТІВ У СУЧАСНИХ РЕАЛІЯХ

Окунєва Стелла-Марія Сергіївна,
Аспірант

Прокопів Марія Мирославівна,
д.м.н., професор

Ілляш Тетяна Іванівна,
к.м.н., доцент
кафедра неврології
Національний медичний університет ім. О.О. Богомольця,
м. Київ, Україна,

Мозкові інсульти були та залишаються найбільш актуальною проблемою. На сьогодні вони займають четверте місце у загальному тягарі усіх хвороб та другу позицію за смертністю серед дорослого населення. Сучасний аналіз тенденцій показує, що захворюваність на інсульт у світі зростає, погіршуються показники інвалідності та смертності. Ці тенденції особливо стосуються економічно менш розвинених країн. В Україні у довоєнних період захворюваність на мозковий інсульт суттєво не змінювалася, кількість зареєстрованих випадків інсульту утримувалася стабільною. Разом з тим, літературні огляди щодо впливу воєнного стану в інших країнах показують, що такі події пов'язані з підвищеним ризиком розвитку таких хвороб, як ішемічна хвороба серця, інсульт, цукровий діабет. Порівняння загального ризику інсульту серед осіб, що проживали в мирний час та в період війни, був вищим в останніх. Збільшення факторів ризику підвищують ймовірність розвитку інсульту на 90%. Особливий акцент робиться на розвитку артеріальної гіпертензії та гіперліпідемії в осіб молодшого віку, акцентується увага також на збільшення споживання алкоголю та тютюну – як важливих факторів розвитку інсультів.

Метою нашого дослідження було зробити порівняльний аналіз зареєстрованих всіх форм мозкових інсультів в м. Києві у довоєнний період та під час воєнного стану та виявити особливості надання допомоги цим хворим в сучасних реаліях.

Результати. Статистичні дані свідчать що впродовж 2016-18 рр. у місті Києві щороку проходило стаціонарне лікування біля 6,8 тис хворих з різними формами інсультів. Під час пандемії COVID-19 кількість зменшилася на 1,5 тис і уже в 2022 році різко зросла до 7,5 тис. госпіталізованих хворих. Таке збільшення сталося в основному за рахунок виникнення повторних випадків хвороби. Якщо розглянути контингент пацієнтів, то це в основному люди похилого віку із тяжкою соматичною патологією, чи молодого віку. Нами були взяті у дослідження дві групи хворих з ішемічними інсультами по 200 осіб у кожній, що

проходили стаціонарне лікування в Олександрівській клінічній лікарні міста. Проведений нами аналіз показав що у 6% пацієнтів захворювання виникло у віці молодше 45 років. Відмічена тенденція до тяжчого перебігу захворювання та збільшення летальності. Якщо порівнювати наявність інсульту на тлі артеріальної гіпертензії, то у довоєнний період (2019 р.) він складав 73,9%, в той час як у 2022 р. таких випадків стало 78,7%. У нашій же групі досліджуваних хворих частка гіпертонічної хвороби збільшилася на 13% у групі захворілих під час воєнного стану. У них також збільшилася кількість гіперліпідемії на 22%, аритмії на 5%, ожиріння на 2,5% та тютюнопаління на 8%. Слід також зазначити, що важливим етіологічним чинником є стрес, який запускає низку патогенетичних механізмів розвитку факторів розвитку інсульту і прогресування захворювань. Постійний психологічний стрес протягом останнього року виявлявся у 80% госпіталізованих у 2022 році. Результати досліджень показали, що у людей, які живуть у зонах бойових дій, відзначають вищий ризик серцево-судинних захворювань та інсульту навіть через роки після їх закінчення. Зараз також багато говорять про посттравматичний стресовий розлад та порушення адаптації в осіб, що зазнали травматичного досвіду війни. Під час війни зафіксована більша кількість пацієнтів з внутрішньомозковими крововиливами, після війни — з атеротромботичним інфарктом головного мозку. Чи підтвердяться ці літературні дані в Україні поки що, невідомо.

Дане дослідження з вивчення особливостей перебігу мозкових інсультів під час воєнного стану потребує подальшого продовження, однак вже тепер виявляються певні проблеми, в першу чергу щодо необхідності корекції профілактики церебро-васкулярних захворювань і мозкових інсультів з врахуванням поширеності факторів ризику та зміни їх співвідношень.

Серед цивільного населення в умовах воєнного стану на додаток до традиційних причин розвитку інсультів існують й інші, остаточно не досліджені, чинники ризику. Ці фактори можуть діяти як синергетичний механізм активації численних шкідливих шляхів і супутніх захворювань. Тому поглиблене розуміння механізмів, що лежать в основі патофізіології кожного з цих факторів ризику, забезпечує новий підхід до запобігання та лікування інсульту, покращення відновлення після інсульту.

ВИСНОВКИ.

1. У період воєнного стану кількість госпіталізованих хворих з мозковими інсультами порівняно з довоєнним періодом (2016-19рр) збільшилася на 15%, де кількість випадків на тлі АГ зросла з 73,9% до 78,7%.

2. Стрес є новим значимим фактором ризику інсульту, відповідно потребує лікування.